

Handläggare:
Cecilia Rivard
Telefon:
08 508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-12-17

Strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om förslag till strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilbränslefritt Stockholm.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Pär Dahlqvist
avdelningschef

Sammanfattning

I miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till strategi för miljöbilar och drivmedel redovisas en mängd åtgärder som är nödvändiga för att staden ska nå målen i miljöprogrammet till 2015. Åtgärder för att nå det långsiktiga målet, omställningen till ett fossilbränslefritt Stockholm 2050, anges också i förslaget. Staden råder dock inte ensam över frågorna. Även nationella beslut har betydelse för hur fort det går att skapa en fossilbränslefri stad.

Strategin har en hög ambitionsnivå och innehåller en stor mängd förslag som är viktiga om både kort- och långsiktiga mål ska uppnås. Förvaltningen stöder kravet på en skärpt miljöbilsdefinition.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi, stadsmiljö och strategi.

Bakgrund

Stockholm har sedan 1990-talet verkat aktivt för en utveckling mot en högre andel miljöbilar och miljöanpassade och klimatsmarta drivmedel. När arbetet med miljöbilar inleddes fanns många hinder i lagstiftning och skattesatser för en snabb introduktion av miljöbilar. Efter påpekanden från staden har flera av dessa hinder undanröjts.

Utgångspunkten är att på kort sikt nå målen i miljöprogrammet till 2015, och på medellång sikt påbörja den omställning som Färdplan 2050 anger för ett fossilbränslefritt Stockholm.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 20 december.

Remissen i sammanfattning

Strategin utgår från stadens miljöprogram och preciserar vad som behövs för att vi till 2015 ska nå målen för miljöfordon och förnyelsebara drivmedel. Strategin pekar också ut vad som är nödvändigt för att skapa ett fossilbränslefritt Stockholm år 2050.

Miljöbilsstrategin ska samverka med andra strategier som Stockholms stad nyligen tagit fram eller håller på att utarbeta. De långsiktiga förslagen i strategin utgår helt och hållet från förslaget till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. Färdplanen har ännu inte fastställts av kommunfullmäktige.

Miljöbilsstrategin innehåller förslag på incitament och åtgärder som kan införas i Stockholm. Den identifierar också förslag på viktiga incitament och åtgärder på nationell nivå.

Här nedan presenteras några av förslagen i korthet.

Personbilar – staden ska

- öka miljöbilsandelen i nybilsförsäljningen genom att inspirera och ge råd om bilval
- påverka utbudet av förnyelsebara drivmedel på marknaden och möjligheten att ladda elbilar med förnybar el

- föreslå ett paket med konkreta åtgärder som gynnar bilpooler, exempelvis attraktiva parkeringsplatser
- via lokala styrmedel främja miljöbilsanvändning.

Tunga fordon – staden ska

- ställa krav på miljöfordon vid arbete med exploatering på stadens mark
- ta fram en plan för fossiloberoende arbetsmaskiner inom stadens gränser
- verka för fler möjligheter att tanka förnyelsebart drivmedel för tunga miljölastbilar.

Bussar – staden ska

- prioritera bussar som uppfyller Stockholms stads definition för tunga fordon vid egen upphandling
- undersöka möjligheten att kräva att de bussar som tillåts angöra Stockholms hamnar och färjeterminaler uppfyller Stockholms stads definition för tunga fordon.

Den egna bilparken – staden ska

- successivt skärpa interna miljöbils mål
- reservera resurser i stadens budget för att ersätta nämnder och bolagsstyrelser för eventuell merkostnad för miljöbilsinköp, alternativt ge tvingande direktiv om att inom egen budget prioritera miljöbilar även när de är dyrare
- upphandla bilpoolstjänst tillgänglig för alla förvaltningar och bolag.

Förändring av regelverk – staden ska

- påverka kommande skärpning av miljöbilsdefinitionen för personbilar och lätta lastbilar
- verka för nationella styrmedel som är tillräckliga för att uppnå målen om en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen
- verka för större differentiering av vägavgifterna.

Med de föreslagna tillkommande insatserna bedöms de flesta av målen i Stockholms stads miljöprogram 2012–2015 kunna nås. Den otydlighet som råder om nya nationella incitament och styrmedel gör dock att det blir svårt att nå målet att 20 procent av alla personbilar som säljs ska vara miljöbilar och att försäljningen av förnyelsebara drivmedel ska uppgå till 16 procent år 2015.

För att nå de långsiktiga målen krävs att användningen av fossila drivmedel upphör och fordonens energiförbrukning halveras. Det är en mycket stor utmaning. Nationella långsiktiga beslut om styrmedel och lagar som gynnar fossilfria och klimatsmarta alternativ framför fossila bränslen är avgörande när det gäller att etablera produktion av framtidens förnyelsebara drivmedel.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den förslagna strategin håller en hög ambitionsnivå. Åtgärderna som föreslås är nödvändiga för att nå både kort- och långsiktiga mål.

Den långsiktiga målsättningen är att fordonens energiförbrukning ska halveras och att staden ska vara helt fri från fossila fordonsbränslen år 2050. Förvaltningen delar uppfattningen att staden, för att nå detta mål, måste vara med och påverka nationella regelverk och styrmedel för att skärpa miljöbilsdefinitionen.

Förvaltningen delar också åsikten att det behövs en skärpning av miljöbilsdefinitionen inom några få år för att nå det långsiktiga målet om ett fossilbränslefritt Stockholm 2050.

De ökade miljökraven på bilarna innebär en högre kostnad för köparna. Idag kan förvaltningen söka bidrag från miljöförvaltningen för den merkostnad som en miljöbil medför. Det är högst väsentligt att denna möjlighet finns kvar, särskilt om det ställs krav på att elbilar ska köpas in till förvaltningar och bolag. Elbilar är betydligt dyrare än en ”vanlig” miljöbil. Om kompensationen för de högre kostnaderna upphör anser förvaltningen att det är orimligt med tvingande åtgärder för inköp av exempelvis elbilar. Verksamheten går i det fallet före valet av fordon.

Förvaltningen tycker att det är ett bra förslag att tillämpa lokala trafikföreskrifter och parkeringsregler för att ge fördelar till miljöbilsanvändarna.

Vi anser även att förslaget om upphandling av bilpoolstjänst är en bra idé för att minska kostnader och för att förvaltningar och bolag ska bli mer miljöeffektiva inom fordonsområdet. I många fall utnyttjas förvaltningens bilar dåligt och det är få mil som körs

per bil. Onödiga kostnader för leasing och garageplatser kan minska med bilpooler.

Förvaltningen tycker det är viktigt att staden har höga ambitioner när det gäller frågor som är kopplade till klimatnytta. Förslaget till strategi för miljöbilar och drivmedel har just detta – en hög ambitionsnivå.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilfritt Stockholm

Hela remissen finns att läsa på www.stockholm.se/insyn och i pappersform hos förvaltningen – kontakta handläggaren